

2013

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ ФНРЈ

МЕТЕОРОЛОГИЈА СА КЛИМАТОЛОГИЈОМ

УЏБЕНИК
ЗА ПОЉОПРИВРЕДНЕ ТЕХНИКУМЕ СВИХ ТИПОВА

КЊИГА ДРУГА

КЛИМАТОЛОГИЈА

НАПИСАО
ЉУБОМИР М. ЂУРИЋ

1949

ПОЉОПРИВРЕДНО ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ
БЕОГРАД

ГЛАВА I

О КЛИМИ УОПШТЕ

Појам о клими и климатологији. — Климом или поднебљем називамо извесно **средње** временско стање неког места или краја, које је установљено на основу многогодишњих резултата метеоролошких осматрања. Између појма „време“ и појма „клима“ постоји битна разлика. Под појмом „време“ подразумевамо краткотрајно и променљиво владајуће временско стање, док појам „клима“ (поднебље) претставља слику устаљеног просечног временског стања, које карактерише неко место или крај за дужи временски период: месец, годишње доба, годину.

Климатологија је наука која се бави проучавањем климе. Она је с једне стране везана за географију, јер се бави описом климатских услова у појединим крајевима, а с друге за метеорологију, пошто се климатолошка проучавања заснивају на резултатима метеоролошких осматрања. Према томе, климатологија у својој основи има двоструки задатак: с једне стране да проучава скупни утицај атмосферских појава на земљину површину, а с друге, да изналази утицај земљишних услова на атмосферске прилике-поднебље појединих крајева. Циљ је овог двостраног проучавања да се установи општи карактер поднебља појединих места и тиме утврде физички услови живота у појединим крајевима.

Начелно, климатологија се бави изналажењем и проучавањем средњих вредности резултата метеоролошких осматрања, али она не занемарује ни екстремне вредности појединих метеоролошких елемената (температуре, водених талога, ветра итд.), којима се поближе одређују климатске особености појединих крајева, што је од великог биолошког значаја.

Важност климатологије за пољопривреду. — Уопште узето, клима је моћни фактор од кога зависе услови живота људи, животиња и биља на земљиној површини. Пољопривреда почива претежно на производњи биља — првенствено културног биља. Производња пак биља зависи с једне стране од земљишних, а с друге од атмосферских услова. Ови други су много значајнији, јер од њих зависе и они први. Наиме, где